

Duitse fokker Thomas Wiethege stoot zich aan doorgeschoten melkproductie

Strenger koersen op exterieur

Thomas Wiethege verkocht in 2008 in totaal twintig stiertjes aan de ki. Het was een topjaar, dat waarschijnlijk niet meer wordt geëvenaard. Met de komst van genomic selection zag Wiethege zijn fokkerijomzet slinken en besloot hij het roer om te gooien richting een eenzijdiger exterieurfokdoel.

tekst **Tijmen van Zessen**

Ze is de blikvanger op zijn bedrijf. Wie het erf van Thomas Wiethege betreedt, kan niet om Shottle Daisy heen. Ze heeft haar eigen onderkomen en geniet zichtbaar van de verzorging die raakt aan het vertroetelen van een huisdier. 'Ze is ook een beetje onze hond', grapt Thomas Wiethege uit Halver. Hij laat het hok van Daisy met een gerust hart open staan. 'Als je zo verwend wordt, loop je niet weg.'

Drie jaar geleden kwam de Shottledochter als tweedekalfskoe naar Halver. Wiethege kocht haar samen met vijf andere fokkers in Engeland, bij Basingthorpe Holsteins. Onder de vlag van het Daisysyndicaat werd de 1,65 meter hoge koe reservekampioene op de RUW-show en zorgde haar 1b-positie op de Duitse nationale show voor de nodige ophef. De foto van de met 94 punten gewaardeerde Daisy prijkte op diverse promotiematerialen van haar vader Shottle. Wiethege noemt Daisy – waarvan in Duitsland meerdere zonen worden getest – zelfs een van de bekendste koeien ter wereld. 'Drie jaar geleden waren we in Canada. Elke fokker die we daar bezochten, kende Shottle Daisy.'

Jaarlijks 25 et-sessies

Thomas Wiethege (43) runt samen met zijn vrouw Mirjam (38) een melkveebedrijf met 85 koeien, waarvan zestig procent roodbont kleurt. De fokkerij vormt voor Thomas een voornaam tak in zijn bedrijfsvoering. Hij had de afgelopen jaren gemiddeld vijftig stieren voor de fokkerij in opfok en maar liefst 130 stuks jongvee. 'In 2008 verkochten we twintig stieren voor de ki. Dat was ons beste jaar, weliswaar met een beetje geluk. De verkoop van embryo's leverde ons toen

Shottle Daisy (v. Shottle), met 94 punten excellent en in haar derde lactatie goed voor 35.166 kg melk met 4,63% vet en 3,57% eiwit in 818 dagen

Mirjam en Thomas Wiethege

In Halver melken Thomas en Mirjam Wiethege 85 koeien. De fokkerij staat er al jarenlang centraal. Successen op de keuring gingen hand in hand met talrijke stiercontracten. Tot voor kort.

Aantal koeien:	85
Melkproductie:	950.000 liter
Hoeveelheid land:	102 hectare
Aantal excellenten:	18
Melkproductie per koe:	11.343 kg met 3,97% vet en 3,44% eiwit

50.000 euro op. Er zijn jaren geweest dat we 25 et-sessies lieten uitvoeren.' De Duitse fokker verklaart daarmee de ruime hoeveelheid jongvee op zijn bedrijf, alsook de twintig ontvangsterdieren, die de veestapel met hun bruine en grijze kleuren tot een bont geheel maken. Veel et-sessies waren bedoeld voor Shottle Daisy, maar Wiethege heeft meer stiermoeders in zijn veestapel. Gänseblume (v. Talent) is een bekend voorbeeld; zij won de DHV-show in Oldenburg in 2007 en is samen met vier andere dieren aangemeld voor de Europese show in Cremona. Ook Geraldinchen (v. Cadon), kampioene op de RUW-show in 2005 en 2007, is als donor benut. 'Ik wil stiermoeders fokken die ook op de show kunnen winnen', zegt de Duitse fokker, die een gemiddelde score van 88,86 punten realiseert met de koeien die drie keer of vaker hebben gekalfd. Van de dertig koeien in deze groep zijn er 18 excellent. De 51 jongere koeien en vaarzen scoren gemiddeld 86,24 punten.

Forse daling fokkerij-omzet

De voortvarende afzet van stiertjes heeft fokstieren gebracht als de in Duitsland vermarkte Stadelzoon Starkiss, de Yavazoon Starlight van KI Kampen en Jockozoon Junker, die in Duitsland 400.000 inseminaties liet registreren. De jongste fokstier Serano (v. September Storm) is misschien de eerste grote naam uit de koker van Wiethege. Hij was in april de hoogste debutant in de Duitse RZG-index en bezet na de augustusdraai de twaalf-

de positie. De roodbonte Serano krijgt ook kansen als stiervader.

Met de komst van genomic selection raakt de lol van de fokkerij voor ki-organisaties er een beetje af. 'Uit mijn beste koe wist ik vorig jaar met veel moeite twaalf drachtigheden te winnen. Mijn geluk was dat er twaalf levende kalveren ter wereld kwamen, maar de pech was dat het allemaal stiertjes waren. Voorheen kon ik twaalf stiertjes voor een goede prijs verkopen, nu maar twee. Slechts twee stiertjes testten goed genoeg voor de ki', legt Wiethege uit.

In 2009 daalde de verkoop van stiertjes voor de ki en de verkoop van embryo's slonk tot 18000 euro als gevolg van de lage melkprijzen. Wiethege verkocht nog wel veel stiertjes aan veehouders, maar besloot het roer om te gooien door zich nog sterker op exterieur te richten. Tot dat moment hield hij rekening met de wens van fokkerijorganisaties om ook de productievererving in het oog te houden. 'Wat dat betreft zat ik in een spa-gaat', zegt Wiethege nu. Hij vindt de productie op zijn bedrijf meer dan hoog genoeg; afgelopen seizoen produceerde de veestapel gemiddeld 11.343 kg melk met 3,97% vet en 3,44% eiwit per koe. 'Ik vind dat de productie-aanleg in het holsteinras is doorgeschoten. De koeien krijgen steeds grotere uiers, terwijl ik ook graag een keuring wil winnen. Koeien worden te snel oud, een vierdekalfskoe ziet er soms uit als een koe van tien jaar oud. Daarom gebruik ik nu bijvoorbeeld een stier als Savard. Vroeger zou ik die laten staan vanwege een te lage pro-

ductievererving.' In Halver lopen nakomelingen van onder meer Talent, September Storm, Titanic, Classic en Toystory, terwijl het jongvee afkomstig is van onder meer Staby en Savard.

Kalk, stro en paardenmest

De voeding speelt een belangrijke rol om de hoge productie te kunnen volhouden, maar ook daar zijn volgens Wiethege de grenzen in zicht. 'Een koe die meer dan 45 kilo melk produceert, is ondervoed. Ze kan simpelweg niet voldoende voer opnemen. Het nadeel dat Duitse veehouders hebben ten opzichte van collega's in Nederland is de lagere kwaliteit basisvoer. Er valt hier 1200 millimeter regen per jaar, dan valt het niet mee om gras en hooi te oogsten.'

Het gemengde rantsoen dat Wiethege zijn koeien voorschotelt, bestaat uit gras-silage, maissilage, bierbostel, sojaschroot, gerst en een kilo luzerne. 'Daarnaast krijgen de koeien maximaal vijf kilo uit de krachtvoercomputer. Op dit moment levert dat een productie op van gemiddeld 34 kilo melk per koe per dag.'

Deze productie schrijft de fokker verder toe aan een comfortabele huisvesting. Wiethege zwerft bij diepstrooiselboxen met een houten boxafscheiding en een ligbed van kalk, stro en paardenmest. Elke acht weken ververs hij het bed en om de drie dagen loopt hij erlangs om het bed glad te strijken. 'Het kost misschien veel arbeid, maar het oplappen van beenproblemen kost meer arbeid. Bovendien is het celgetal met 130.000 cellen goed.'

Gänseblume (v. Talent) gaf in haar eerste twee lactaties gemiddeld 11.139 kg melk met 4,68% vet en 3,67% eiwit (305 dagen). Ze is excellent en aangemeld voor het EK in Cremona

